

Gilbert DE SMET (uitg.). *Professor Frans Daels. Een gedenkboek ter gelegenheid van de professor Frans Daels-Hulde*. Gent, 1984. Vereniging voor Wetenschap, Congreslaan 40, 9000 Gent. 69 p.

Een gelukkig neveneffect van huldigen is dat ze vaak aanleiding zijn voor publikaties, waarin naast de onvermijdelijk ophemelende passages ook documentair interessante en kritische bijdragen worden opgenomen die steunen op nieuw historisch onderzoek. Dat is ook het geval met de huldiging die

n.a.v. de honderdste verjaardag van de geboorte van Frans Daels op 5 februari 1983 werd gehouden in de Bijlokeabdij te Gent, die resulteerde in een door de secretaris van de Vereniging voor Wetenschap Gilbert de Smet fraai uitgegeven gedenkboek.

Het boek bevat een verslag van de zitting met de volledige tekst van de toespraken en van de voorgedragen fragmenten uit Daels' werk en is verlicht met talrijke foto's en tekeningen, waaronder enkele die voor het eerst worden gepubliceerd. Na een inleidende groet van Hendrik Borginon komen bijdragen van André van de Meulebroecke over Daels als geneesheer en sociaal werker, van Gilbert de Smet over Daels' actie voor de vernederlandsing van de Gentse universiteit, van Jan Verhaeghe over Daels' rol in het ontstaan van de Vlaamse Academiën en van Marcel Boey over Daels' optreden aan het front en in de organisatie van de IJzerbedevaarten. Een dankwoord van Paul Daels vormt het sluitstuk.

Vooraf de bijdrage van Verhaeghe, die kon steunen op zijn licentieverhandeling over de oprichting van de Vlaamse Wetenschappelijke Academies (1936-1939), brengt veel nieuw materiaal aan. Een leemte lijkt me dat nergens geprobeerd wordt het optreden van Daels tijdens de Tweede Wereldoorlog kritisch te doorlichten. Ik zou het toejuichen als — ook in vlaamsgezinde kringen — de collaboratie stilaan ontdaan zou worden van de mantel der liefde die ze nu nog schroomvallig bedekt, zodat zonder apologie duidelijk zou worden gemaakt wat mensen daarbij heeft bewogen en wat ze hebben nagestreefd. Alles samen vormt dit gedenkboek een verrijking voor onze kennis van de geschiedenis van de Vlaamse Beweging.

Louis VOS